

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320001
NAZWA
OBSZARU Bobolickie Jeziora Lobeliowe

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320001	Powrót

1.3. Nazwa obszaru

Bobolickie Jeziora Lobeliowe

1.4. Data opracowania 2002-12	1.5. Data aktualizacji 2021-01

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	Brak danych
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	0

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	Brak danych
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	Rozporządzenie Min.Środ z dn. 11 maja 2017 r. w sprawie soos Bobolickie Jeziora Lobeliowe (PLH320001)

Wyjaśnienia:	0

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
16.6725

Szerokość geograficzna
53.9508

2.2. Powierzchnia [ha]:

4759.27

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3110			278.42		M	A	B	A	A
3150			107.56		M	A	C	A	C
3160			128.5		M	A	B	A	B

4010		16.18		M	D					
4030		10.95		M	B		C		B	C
7110		107.56		M	A		B		A	A
7120		53.78		M	A		C		A	C
7140		96.61		M	A		C		A	B
7150		64.73		M	A		C		A	A
7230		53.78		M	C		C		C	C
9110		1108.92		M	B		C		B	B
9130		38.07		M	B		C		B	C
9160		53.78		M	A		C		A	C
9190		215.12		M	A		C		B	B
91D0		161.82		M	A		C		A	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze						Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p	200	300	i		M	C	A	C	C
I	1082	Graphoderus bilineatus			p				P	M	D			
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p				P	M	C	B	C	C
P	1903	Liparis loeselii			p	1	5	i		M	D			
P	1831	Luronium natans			p	10	50	i		M	C	A	C	B
M	1355	Lutra lutra			p	3	4	i		M	D			
M	1324	Myotis myotis			p				V	M	D			
A	1166	Triturus cristatus			p	50	60	i		M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).

- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N06	5.01
N19	22.14
N10	0.01
N17	56.64
N16	8.16
N12	8.05
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Ostoja obejmuje skupienie kilkunastu jezior rynnowych oraz bardzo dużą liczbę oczek polodowcowych w okolicach Bobolic i Porostu. W jej granicach, oprócz różnego typu zbiorników wodnych, znajdują się torfowiska i rozległe kompleksy buczyn. Na szczególną uwagę i ochronę zasługują jeziora lobeliowe. Obejmują one aż 16 zbiorników wodnych, z których największe to jezioro: Chlewe Wielkie (Porost), Trzebień średni, Kiełpino i Pniewo (Nafta). Prawie wszystkie jeziora charakteryzują się obecnością gatunków reliktowych, takich jak: lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*, brzeżyca jednokwiatowa *Littorella uniflora* i poryblin jeziorny *Isoetes lacustris* oraz dobrze zachowaną roślinnością isoetydów *Isoetes-Lobelietum dortmanniae*. W czterech jeziorach stwierdzono występowanie elismy wodnej *Luronium natans*. Znaczną powierzchnię zajmują również zbiorniki dystroficzne; największe z nich to jez. Trzebień, jez. Żubrowo, ponadto jest tu wiele innych oczek polodowcowych bez nazwy. Często w ich obrębie rozwijają się rozległe łąki mszarne. Niemalą powierzchnię stanowią też zbiorniki mezotroficzne i eutroficzne z największym z nich jez. Przybyszewko. Liczne małe oczka eutroficzne rozproszone są na obrzeżach kompleksów leśnych lub w krajobrazie rolniczym. Znaczącą powierzchnię zajmują torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą. Na szczególną uwagę zasługuje kompleks żywych torfowisk wysokich koło Drzewian. Mniejsze torfowiska mszarne (tzw. torfowiska kotłowe) występują bardzo licznie na bezodpływowych obszarach morenowych koło Porostu. Ponadto obszar obejmuje torfowiska mszarne z wrzoścem bagiennym, torfowiska przejściowe, brzeziny bagienne, suche wrzosowiska oraz liczne torfowiska mszarne zdolne do regeneracji. W otoczeniu jezior największą powierzchnię zajmują kwaśne buczyny i dąbrowy ze znacznym udziałem starodrzewi.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar Bobolickich Jezior Lobeliowych jest miejscem występowania 15 siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wiele z nich jest również ważnym biotopem dla cennej flory i fauny. Występuje tu 6 gatunków z

Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Ponadto, na szczególne podkreślenie zasługuje:- jest to jedno z większych skupień jezior lobeliowych w Polsce z doskonale zachowaną roślinnością isoetydów;- doskonale zachowane mszary środkowoeuropejskie oraz rozległe łąki mszarne, które są siedliskiem dla wielu rzadkich i ginących taksonów w skali kraju i Pomorza;- specyficzne i wyjątkowe dla regionu torfowiska mszarne - tzw. torfowiska kotłowe;- śródleśne łąki eutroficzne,- liczne i dobrze zachowane biotopy dla kumaka nizinnego.- liczne i dobrze zachowane biotopy dla niektórych ptaków - żurawia, perkozka, czy samotnika; Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce. Obszar Bobolickich Jezior Lobeliowych wyróżnia się dodatkowo pod względem krajobrazowym, geomorfologicznym i kulturowym, w szczególności na ochronę zasługują: - malowniczy krajobraz jeziora Chlewe Wielkie oraz krajobraz pozostałych jezior rynnowych w otoczeniu kompleksów leśnych,- malowniczy krajobraz wzniesień kemowych z niezliczonymi oczkami wodnymi i torfowiskami, - obecność obiektów kulturowych - jedno z lepiej zachowanych grodzisk słowiańskich nad jez. Chlewe Wielkie,

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	B02.04		i
M	X		b
M	G02		i
L	A08		i
M	J02.01.02		i
L	B01		i
M	F01		i
L	B02.02		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	B01		i
M	X		b
M	G02		i
L	B02.04		i
M	F01		i
L	B02.02		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]

Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Anonymus. 1965. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 01.06.1965 r. Mon. Pol. 39. poz. 196. Anonymus. 1974. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21.07.1977 r. Mon. Pol. 19. poz. 107. Anonymus. 1975. Uchwała Nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 r. w sprawie stref chronionego krajobrazu. Dz. Urz. Wojew. Rady Nar., Koszalin. 9. poz. 49. Anonymus. 1976. Zlokalizowanie i charakterystyka złóż torfowych w Polsce, spełniających kryteria potencjalnej bazy zasobowej z ustaleniem i uwzględnieniem wymogów związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska - woj. koszalińskie. IMUZ. Anonymus. 1984. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 04.07.1984 r. Mon. Pol. 17. poz. 125. Anonymus. 2001. Rozporz. Ministra Środowiska z dn. 11 września 2001 r. w sprawie określenia listy gatunków roślin rodzimych dziko występujących objętych ochroną ścisłą i częściową oraz zakazów właściwych dla tych gatunków i odstępstw od tych zakazów. Dz. U. 106. poz. 1167. Anonymus. 2001. Rozporz. Ministra Środowiska z dn. 26 września 2001 r. w sprawie określenia listy gatunków zwierząt rodzimych dziko występujących objętych ochroną gatunkową ścisłą i częściową oraz zakazów właściwych dla tych gatunków i odstępstw od tych zakazów. Dz. U. 130. poz. 1456. Buczyński P., Zawal A. 2007 Ważki (Odonata) rezerwatu jezioro Szare Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody 26 79-91 Czubiński Z. 1950. Zagadnienia geobotaniczne Pomorza. Bad. Fizjogr. Pol. Zach. 2,4: 439-658. Dąbska I. 1965. Opis projektowanego rezerwatu wodnego Jez. Piekiełko. Wojew. Konserw. Przyr., Koszalin. Msc. GDLP 2007 Inwentaryzacja przyrodnicza. baza danych INVENT Górska M. 1968. Materiały do rozmieszczenia ważniejszych składników świetlistej dąbrowy (*Potentillo albae-Quercetum*) w Polsce Niżowej. Prace Kom. Biol. PTPN. 32(4). IOP PAN red. 2006-2007 Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 msc, GIOŚ, Warszawa IOP PAN red. 2007 Raport dla Komisji Europejskiej z wdrażania Dyrektywy Siedliskowej w zakresie dotyczącym monitoringu msc., GIOŚ, Warszawa Izydorek I. 1980. Dokumentacja przyrodnicza projektowanego rezerwatu przyrody Bobolickie Buki, uzupełnienia i sprostowania. Wojew. Konserw. Przyr., Koszalin. Msc. Jasnowska J., Jasnowski M. 1981. Kotłowe torfowiska mszarne na Pojezierzu Bytowskim. Zesz. Nauk. AR Wrocław. Rol. 38,134: 1-38. Jasnowska J., Jasnowski M. 1983. Pojezierze Zachodniopomorskie. Ser. Przyroda Polska. Wiedza Powsz., Warszawa. Jasnowska J., Jasnowski M. 1983a. Szata roślinna torfowisk mszarnych na Pojezierzu Bytowskim. Cz. IV. Zbiorowiska roślinne ze związku *Rhynchosporion albae* Koch 1926. Zesz. Nauk. AR Szczecin. Rol. 99,30: 59-67. Kalisz A. 1987. Flora i roślinność naczyniowa rezerwatu Jezioro Piekiełko. WSP, Słupsk. Msc. Kowalski W., Wróbel M. 2000. Ocena aktualnej wartości przyrodniczej rezerwatu leśnego Buczyzna pod kątem jego dalszego utrzymania. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc. Krawiecowa A. 1954. W sprawie ochrony jezior lobeliowych na Pomorzu. Ochr. Przyr. 22: 160-166. Malinowski B. 1997. Formy rzeźby młodoglacjalnej ziemi bobolickiej. Przyrodnicze znaczenie małych dolin rzecznych Pomorza Środkowego. Bobolice. Msc. Osadowski Z. - - - - . Obszary źródłiskowe Radwi jako ostoje rzadkich gatunków ptaków wodnych i błotnych. Inst. Biol. i Ochr. Środ., WSP Słupsk. Msc. Osadowski Z. (red.). 2002. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Bobolice w zakresie szaty roślinnej i fauny oraz przyrody nieożywionej i krajobrazu. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc. Osadowski Z. 1999. Walory przyrodnicze gminy Bobolice i propozycje ich ochrony. Chrońmy Przyr. Ojcz. 55(4): 49-64. Osadowski Z., Sobisz Z. 1998. Waloryzacja przyrodnicza gminy Bobolice zagadnienia geobotaniczne. Biuro Projekt. Koszalin. Msc. Pakulnicka J., Zawal A. 2007 Chrząszcze wodne (Coleoptera) rezerwatu jezioro Szare i jego otuliny Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody 26 121-133 Szymeja J. 1996. Rejestr polskich jezior lobeliowych. Fragm. Flor. Geobot. 3. Zarzycki K., Wojewoda W., Heinrich Z. 1992. Lista roślin zagrożonych w

Polsce. Wyd. 2. Inst. Bot. PAN, Kraków. Żukowski W. 1963. Nowe stanowiska rzadszych roślin na Pomorzu. Bad. Fizjogr. Pol. Zach. 12. Żukowski W. 2000. Weryfikacja rezerwatu przyrody Jezioro Piekiełko. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc. Żukowski W. 2000. Weryfikacja rezerwatu przyrody Jezioro Szare. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc. Żukowski W., Jackowiak B. 1995. Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. Prace Zakł. Taks. Roś. UAM, Poznań. 3: 27-69. Żukowski W., Latowski K. 1979. Materiały do flory północno-zachodniej Polski. Cz. 1. Bad. Fizjogr. Pol. Zach., ser. B. 31: 163-174.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	1.79				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Jezioro Piekiełko	+	0.22
PL02	Buczyna	+	0.21
PL02	Jezioro Kiełpino	+	1.0
PL02	Jezioro Głębokie	+	0.18
PL02	Jezioro Szare	+	0.18

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Teofila Firlika 20 71-637 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat.szczecin@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1651, zm. z 2017 r. poz. 4305) Link: http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/WDU_Z/2017/4305/akt.pdf ; http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/WDU_Z/2017/4305/akt.pdf

Nie, ale jest w przygotowaniu

Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320001

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)